

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı **Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

Kocaeli'de bir kamu hastanesinde görev yapan hemşire İ.A. hakkında kişisel sosyal medya hesabından, şiddet içermeyen ve suç unsuru barındırmayan bir saç örme videosu paylaşması nedeniyle paylaşımın Devlet Memurları Kanunu ve Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri'ne aykırı bulunduğu belirtilerek Kocaeli İl Sağlık Müdürlüğü tarafından hem idari hem adli soruşturma başlatıldığı duyuruldu. Hemen ardından hemşire İ.A İstanbul'da yakınlarının evinde gözüaltına alınarak, Kocaeli Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

İ.A.'nın saçını ördüğü bir video paylaşması nedeniyle hakkında hem adli hem idari soruşturma başlatılması ve ardından gözüaltına alınarak adli kontrol tedbirlerine tabi tutulması; Anayasa'nın 26'ncı maddesiyle güvence altına alınan ifade özgürlüğü'nün, açık ve ağır bir ihlali niteliğindedir. Ortada somut, yakın ve açık bir tehlike bulunmaksızın bir sağlık emekçisinin gözüaltına alınması ölçülülük, gereklilik ve orantılılık ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Söz konusu paylaşımın, herhangi bir şiddet çağrısı içermediği ve sağlık hizmetini aksatmadığı açıktır. Buna rağmen paylaşım, etik ihlal ve hatta suç isnadı kapsamında değerlendirilmiştir. Bu durum kamu gücünün kullanımı açısından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yerleşik içtihatlarında vurguladığı üzere, kamu görevlilerinin de ifade özgürlüğü bulunmaktadır ve bu özgürlük ancak demokratik toplumda zorunlu, kanunla öngörülmüş ve meşru amaçla sınırlı hâllerde kısıtlanabilir. Söz konusu olayda ise paylaşım ile isnat edilen fiiller arasında makul bir nedensellik bağı kurulamadığı gibi,

uygulanan yaptırımlar caydırıcı etki yaratarak tüm sağlık çalışanlarını hedef alan bir baskı aracına dönüşmektedir. Bir kamu görevlisinin sembolik bir sosyal medya paylaşımı nedeniyle cezai süreçlere maruz bırakılması, hukuk devleti ilkesini zedelediği gibi, idarenin keyfi ve siyasi saiklerle hareket ettiği yönündeki kaygıları da güçlendirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kocaeli İl Sağlık Müdürlüğü tarafından sağlık emekçisi İ.A.'nın kişisel sosyal medya hesabından paylaştığı saç örme videosunun, hangi somut ve hukuki gerekçelerle Devlet Memurları Kanunu'na ve Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri'ne aykırı bulunduğu iddia edilmektedir? Bu değerlendirme hangi mevzuat maddelerine dayandırılmıştır?
2. Bakanlığınız, söz konusu paylaşımda hangi suçun maddi ve manevi unsurlarının oluştuğunu düşünmektedir? Bu unsurların oluştuğuna dair somut deliller nelerdir?
3. Şiddet içermeyen ve doğrudan kamu hizmetini etkilemeyen bir paylaşım nedeniyle kamu personeli bir sağlık emekçisinin gözüaltına alınmasını, Anayasa'nın 13'üncü maddesinde yer alan ölçülülük ilkesiyle nasıl bağdaştırmaktasınız?
4. Bakanlığınız, kamu personeli sağlık çalışanlarının sosyal medya paylaşımlarının hangi durumlarda disiplin veya adli soruşturma konusu yapılabileceğine dair açık, yazılı ve bağlayıcı bir düzenlemeye sahip midir? Varsa bu düzenleme kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
5. İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gereken bir paylaşımın, hangi ölçütlerle suç unsuru olarak nitelendirildiği belirlenmektedir? Bu değerlendirmelerde orantılılık ve ölçülülük ilkeleri nasıl gözetilmektedir?
6. Görevle doğrudan ilgisi bulunmayan ve herhangi bir kamu hizmeti aksamasına yol açmayan sosyal medya paylaşımları nedeniyle kamu personellerinin, sağlık çalışanlarının gözüaltına alınması Bakanlığınızca olağan ya da kabul edilebilir bir uygulama olarak mı görülmektedir?
7. Sağlık çalışanlarının toplumsal olaylara ilişkin düşüncelerini açıklamalarının, meslekleriyle ilişkilendirilerek cezalandırıcı idari ve adli süreçlere konu edilmesi, Bakanlığınız açısından olağan bir yönetim pratiği midir?
8. Benzer nitelikte sosyal medya paylaşımları nedeniyle son beş yıl içinde kaç sağlık çalışanı hakkında idari veya adli işlem başlatılmıştır? Bu işlemlerin kaç gözaltı veya adli kontrol tedbiriyle sonuçlanmıştır?
9. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi ve AİHM'in kamu görevlilerinin ifade özgürlüğüne ilişkin yerleşik içtihatları dikkate alındığında, bu

olayda uygulanan işlemlerin demokratik toplumda zorunlu bir sosyal ihtiyaca karşılık geldiği kanaatinde misiniz?

10. Bu olayın, sağlık çalışanları üzerinde sansür, oto-sansür ve korku iklimi yaratacağı açıkken, Bakanlığınızın bu uygulamaların temel hak ve özgürlükler üzerindeki caydırıcı etkisine ilişkin bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?